

Pape Satan Aleppe ...

Kummiedja f'Att Wieħed ta' ALBERT M. CASSOLA
(*Jaqbad mal-Għadd ta' Diċembru, 1948*)

DEMONJU : Hati ta' ereżija...

LUĊIFRU : Żomm hemm; insomma mhux Santinu żgur. It-fgħu ma' sħabu fis-sitt ċirku, tielet klassi intermedja. Il-lejla nargħa' narah.

ĠUDA KAROTA : Skużi, Belżebù, imma nformawkom hażin. Jien ma ġejtx hawn għax ereżjarka...

DEMONJU : Mhux għax ereżjarka biss imma għax traditur ukoll. (*Jaġra*) L-akkuża tgħid : "Fl-ewwel kap, Ġuda Karota jinsab hati ta' ereżija; fit-tieni kap, hati ta' tradiment lejn pajjiżu..."

LUĊIFRU : Mela tista' tqiegħdu fl-ewwel klassi tad-disa' ċirku u mbagħad nergħu nitkellmu. Eħlisni minnu. Nehħihuli minn quddiem. L-ieħor, l-ieħor fix inhu sadattant?

DEMONJU : Halli nieħu lil Ġuda.

ĠUDA KAROTA : Jien nipprotesta, Belżebù...

LUĊIFRU : Qabbiżuli 'l barra (*lil DEMONJU*).

DEMONJU : (*lil ĠUDA KAROTA*) Imxi, suq...

ĠUDA KAROTA : Imma jien... Stennew daqsxejn... Halli ngħidilkom.....

DEMONJU : Mhux issa : barra. Imbagħad Satana jargħa' jarak. (*iqacċtu 'l barra, minn denbu, u joħroġ miegħu*).

LUĊIFRU : (*imghaddab, jaqbad it-telefon*) Operator, qiegħda thawwadli d-dinja, ċjoè l-infern. Għedt li sa jib-agħtuli lil ċertu Santinu u minflok għeni ħaddieħor. Le, xejn, m'hemmx skużi : inti moħħok ma hux f'loku : inti moħħok iċċempel lil xi xitan li għandek grazzja miegħu u ma taqdinix sewwa lili. Imma talli tagħmel dan inqallgħek sittin daqqa frosta. Ma rrid naf b'xejn (*Isabbat ir-receiver*).

DEMONJU : Rasu iebesha dan Ġuda, rasu iebesha, o Satana.

LUĊIFRU : Hawnhekk irattabha malajr! U Santinu għadu ma ma wasalx... X'ħin sar?

DEMONJU : Il-ħdax u hamsa u għoxrin, Satana. Iddawwar sewwa...

- SANTINU : (*minn barra l-bieb*) Ifthuli! Ifthuli! Ifthuli l-bieb.
 LUĆIFRU : Dan min hu?
 DEMONJU : Dal-lehen qatt ma smajtu hawn ġew ġhalkemm jid-
 hirli li nafu. Ma sata' daha! hadd hawn ġew bla
 ma qalulek, Satana.
- LUĆIFRU : Ma tistax tġhid. Sar hawn tahwid wisq. Sirna re-
 pubblika. Kulhadd jitnikker, kulhadd jitġhażzen,
 kulhadd jipprova jiskarta x-xoghol. Ma niskantax li
 jkun daħal xi xitan ġdid u ma ġharrfunix. Imma
 hażin ġhalihom; ġhax nagħmel waħda minn tiegħi.
- SANTINU : Ifthuli ġhax m'iniex nara fid-dlam.
 DEMONJU : Jekk mhux Santinu! I!-vuċi qisha tiegħu. Imma al-
 lura kif sata' daħal bla ma ġharrfuna xejn...
- LUĆIFRU : Tiskantax li hu. L-operator sa nwaħħlilha xebgħa
 foxxna. Ma tafx fejn hi rasha. Ma tafx x'inh i tagħ-
 mel. Għandha mohha mtajjar wisq.
- SANTINU : Sa tifthuli jew nargħa' nitla' 'l fuq?
 DEMONJU : Dana Santinu żgur. Din x'biċċa hi? Sa mmur nif-
 tahlu, ja biċċa ta' xitan.
- LUĆIFRU : Iftaħ u ddumx. U ġibu hawn quddiemi.
*DEMONJU jmur jiftaħlu. Jidħol SANTINU lie-
 bes ta' anġlu, kollu abjad u bil-ġwinħajn. Għandu
 baġalja f'idu. LUCIFRU u DEMONJU jibqgħu
 mibluġħin.*
- LUĆIFRU : (*innixxef*) Min baġhtek hawn? Min libbsek hekk?
 Hawn ġej biċ-ċajt?...
- SANTINU : (*qisu mhux hu*) Lili qed tġhid?
 LUĆIFRU : Iva, lilek; mela lil min?...
- SANTINU : Hawnhekk jien ġejt biex nara lill-habib tiegħi, dak
 id-demonju... (*għal DEMONJU*).
- DEMONJU : (*innixxef għall-aħħar*) Għandek il-wiċċ issa wkoll,
 ukoll waia mewti... Sa tibqa' tippersegwitani?...
 Min baġhtek hawn?... Liebes hekk...
- SANTINU : Oqgħod hemm int u tindahalx.
 DEMONJU : Għandek tkun ġhadek ma tafnix lili...
 SANTINU : U nġhid nafekx! Ma tbiddilt xejn int minn mindu
 kont nafek fuq l-art. Dejjem demonju kont. Min jaħ
 kemm bġhattni ġhand boxxla xjaten: fl-aħħar ġejt
 magħhom int!

- DEMONJU : U int ukoll...
- SANTINU : Jien ġejt minhabba fik, biex nara lilek, biex inkun żgar li inti qiegħed f'postok u mmur lura b'rasi mistrieħa.
- LUĊIFRU : X'int tħawwad, għidli ftit? Jekk int ġejt hawn biex toqgħod, meħħba bik! Ahna iżjed ma nkunu iżjed aħjar. Iktar ma jikber in-numru tas-sudditi tiegħi iżjed jikber il-poter li għandi. Imma fil-kas, mur biddel dik il-libsa li tfakkarni fiż-żminijiet sbieħ meta jien kont bħalek u isbaħ minnek... Mur ilbes l-uniformi tagħna.
- SANTINU : Li jien sabiħ persważ imma li int qatt stajt kont sabiħ ma nistax nemmen.
- LUĊIFRU : Jiena Luċifru! Jiena, jahasra, kont l-isbaħ anġlu.
- DEMONJU : Luċifru kien l-isbaħ anġlu tal-ġenna.
- SANTINU : U issa l-ikrah demonju ta' l-infern.
- LUĊIFRU : Kemm kont sabiħ jahasra! Madankollu jahasra xejn : għax jien setgħan u kbir; jien il-kap ta' miljuni u miljuni ta' sudditi. Għaliya aħjar insaltan fl-infern milli nservi xi mkien ieħor. Imma sadattant għadek ma għedtlix sewwa x'ġiebek hawnhekk u intix għal magħna. Jiena nistqarrlek li dawn ix-xjaten hađu'li rasi u ma nafx fejn jien. X'inhu jsir hawn ġew ma nistax nifhem. Qed ihawdu'li wisq. La kont naf bik u xejn. Hadd ma għarrafni b'xejn.
- DEMONJU : Jew forsi... imma le... kif jista' jkun...
- SANTINU : Għid, x'kont sa tgħid, int?
- DEMONJU : Le, xejn.
- SANTINU : Hallik minn xejn : ohroġha, tkellem.
- DEMONJU : Għaddieli hsieb.. Għedt forsi inti tlift it-triq u bqajt nieżel hawn.
- SANTINU : It-triq ma tlifta xejn. Jien naf biżżejjed mnejn għandi ngħaddi. Biex ġejt hawnhekk lanqas ta' gwidi ma kelli bżonn. Imxejt fuq il-mappa u ma żbaljajtx. Il-ġografija ta' l-infern malajr tgħallimtha, avolja hawn il-kobor.
- DEMONJU : Imma, nargħa' u ngħid, il-kundanna tiegħek żgar għall-infern kienet. Traditur bħalek! Hawnhekk int ġejt biex tibqa'.

- LUĊIFRU : Skond l-informazzjonijiet tiegħi, int għall-infern.
- DEMONJU : Mhux billi lbist ta' anglu! Int dejjem ta' hekk ridt tghaddi kieku, uko'l fuq l-art; imma jiena naf... jiena naf tajjeb x'anglu fik!...
- LUĊIFRU : Inti akkużat li ttradejt diversi rġiel hbieb tieghek u fosthom lil dan is-sudditu tiegħi hawn magħna. Tant hu hekk li fis-sagħtejn ta' l-agunija tieghek dan id-demonju ġġieled bis-shih mal-ghadu tiegħu imma spiċċa biex rebah hu. Meta Ċensa l-Mewt, il-messaġġiera tiegħi, haditek magħha dan id-demonju haweg trijonfanti ghax kien rebah hu.
- DEMONJU : Jien irnexxieli niġbdek miegħi hal-li npattilek ta' kulma ghamitli.
- SANTINU : *(jibda jidhak iġhajjat u jferfer ġwenhajt qisu sa jtir)* Imbecilli!
- LUĊIFRU : X'int tidhak bhalek? Hawnhekk m'ahniex tad-dahk!
- DEMONJU : X'int tferfer ġwenhajt, qisek ghasfur tal-bejt?
- LUĊIFRU : Żomm serju quddiem Luċifru r-re u imperatur. Ghidilna ftit x'inhil dil-biċċa. Kif ġejt hawnhekk taht dik is-sura?
- DEMONJU : Obdi lis-sultan tieghek : ara x'saqsiek.
- LUĊIFRU : Obdi!
- SANTINU : Luċifru sultan u skjav.
- LUĊIFRU : Irsir m'iniex...
- SANTINU : Luċifru sultan tax-xjaten imma skjav tas-supervja u !-ambizzjoni.
- DEMONJU : Isma' x'inhu jgħid, Satana. Xi lsien hażin! Luċifru prinċep!
- LUĊIFRU : Issa jkun jaf ma' min qieghed jagħmilha. Nurih malajr! Aghthil mitt daqqa foxxna. Sawtu kemm tiflah.
- DEMONJU : Bil-qalb, Satana. *(DEMONJU jmur biex isawtu iżda SANTINU jtajru minn hdejh u jaqilbu fl-art. DEMONJU wara li tant ikun ferah, issa jibda jgid-dem difrejh).*
- SANTINU : Ma tistgħux għalija, intom. Jien aqwa minnkom.
- LUĊIFRU : *(imnixxef)* Dan kif? *(lil SANTINU)* Allura tassew li int m'intiex demonju, subaltern tiegħi. *(lil DEMONJU)* Allura inti wkoll, demonju ċkejken, qar-

- raqt bija. Int ghedtli li l-habib tieghek Santinu rbahtu int! Meia mhux tassew! Int ma rbaht xejn!
- DEMONJU : Ahfirli, Satana. Hekk minghalija jien. Possibbli li hadt zbal!? Din l-ewwel darba li grali hekk. Jien m'ghandix tort...
- LUĊIFRU : Ghandek u nofs u taqla' xebgħa kif imiss minn għandi stess.
- DEMONJU : Le, le, jahasra! Għadni ma nistax nemmen. Jien għalija rbaht, Saqsih daqsxejn kif kienet il-biċċa.
- LUĊIFRU : Tindahaliix. Hallini nagħmel jien. M'int tajjeb għal xejn. Ma tiswa xejn. (*idur fuq SANTINU*) Ladarba ma nistax għalik, ikolli nbaxxi rasi u nitolbok tispjegali din il-biċċa kif inhi. (*jiftakar f' DEMONJU*) Imma stenna ftit. Mhux quddiem sudditu tiegħi. Dan qatt ma jkun. (*li DEMONJU*) Itlaq 'il barra, int! Ma rridekx tisma'. Ohroġ.
- DEMONJU : Hallini, Satana. Għandi kurżità li ma ngħidx biex nara kif...
- LUĊIFRU : Itlaq 'il barra, għedt'lek! U titbigħedx minn hawn biex jekk inkun irridek insejjahlek.
- DEMONJU : Serv tieghek (*johroġ*).
- LUĊIFRU : Ghidli, issa li ahna wahedna, wiċċ imbwiċċ, fissirli ftit, jekk jogħġbok, dil-praspura. Għalfejn ġejt hawn? Xi tid? Kif sibt irkabtu? Għaliex dan id-demonju qalli li int għal magħna fil-waqt illi m'intix? Għaliex?
- SANTINU : Bil-mod. Hudha bil-mod. Toqgħod tishon xejn għax għandek shana ta' forn hawn ġew.
- LUĊIFRU : Min-nar x'tistenna? Hawn dejjem hekk.
- SANTINU : Imma insomma, ara, tridx tiftah xi tieqa għax la nohroġ niehu rih.
- LUĊIFRU : Kemm inti furjuż?
- SANTINU : Kemm jogħġobni, qalbi. Jien m'iniex imdorri hawn. Iftah it-twieqi għax qed ixoqq il-għaraq għalija. Rewwaħli ftit.
- LUĊIFRU : It-twieqi ma niftaħhomx, Nibza' li xi demonju jfettilu jhrabli. Hawn kollha xjaten, taf. Kollha ten-tazzjonijiet. U hadd m'hu qieghed hawn għal qalbu.
- SANTINU : Barra minni. Jien hawn ġejt għal ftit. Imma l-ftit

li sa noqghod sa jkun għal qalbi ħafna. Biss sħana wisq. Jekk tibza' tiftaħ it-twieqi, islifni palju.

LUCIFRU : Palju nagħtik. Hu tiegħi. (*Jisilfu palju*). Issa għidli. Irrakkuntali. Spjegali ftit.

(*jissokta*)